

NIECIĆ (14) *vb impf*

inf i imp z tekstów nie oznaczających é; w pozostałych formach e pochylone.

inf ni(e)cić (6). ◇ *praes 1 sg niecę* [zapis: -e] (1). ◇ *3 sg nieci* (2). ◇ *3 pl niecą* (1). ◇ *imp 1 pl ni(e)ćmy* (1). ◇ *con 3 sg m by niecił* (1). ◇ *part praes act niećąc* (2).

Sł stp brak, Cn, notuje, Linde XVII – XVIII w.

Zapalać; podtrzymywać ogień; affulgere Calep; reconflare Cn (14) : Affulgeo – Nefcie [!], Swiece, oświecam. Calep 40b.

W porównaniu (1): ogoliwłzy główki ich/ mocną oną mąścią námazał/ y do gorącej łaźnie wfadził. Tedy łie głowy ich ták rozgorzały/ iákoby ogień ná nich niecił SkarŻyw 46.

Zwrot: »ogień niecić [w tym: na czym (2), pod czym (1)]« = flammis excitare, focum investire a. investire, ignem accendere a. facere a. moliri, ignes festinare Cn [szyk zmienny] (10): SienLek 62; Nuż owo co on zá dziw kładzie/ [...] áby ná ledzie mógł ogień niecić żaden dziw nie ielt/ bo łie thego oczy náłze dofyć nápatrzywáią. Górndworz B3, P5; SkarŻyw 46; W nocy náłzy obaczą áno ognie niecą Turcy StryjKron 602; KochPieś 15; A teraz ten wieczór ławny/ Święćmy iáko zwyczaj dawny: Niećąc ognie do świtania KochSob 57; GostGosp 12, 166; KlonWor 7.

Przen (3) :

Zwroty: »[komu, czemu] niecić ogień [w tym: z czego (1)]« = przysparzać stawy, przedstawiać w korzystnym świetle [szyk zmienny] (2): on [papież] łobie nieci ogień z ciał y kości ich [świętych] CzechEp 425; PudłFr 42.

»ogień wieczny niecić« = zasługiwać na potępienie (1): Lepiej ták być w niebie/ Vbołtwo mężnie ćierpiąc o żebránym chlebie: Niż łię z złego nábycia w tym żywocie świećić/ A zdrádlowie tu żyiąc ogień wieczny niecić. KlonWor 44.

Synonimy: palić, rozpalać.

Formacje współrdzenne: naniecić, podniecić, podniecić się, rozniecić, rozniecić się, wzniecić, wzniecić się, zaniecić, zniecić, zniecić się; podniecać, rozniecać, wzniecać, wzniecać się.

Cf NIECĄCY